

Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació

Institut d'Educació Secundària

Josep Puig i Cadafalch

IES Josep Puig i Cadafalch
Projecte Educatiu

Índex

Objectiu.....	3
Context socioeconòmic i cultural.....	3
Principis generals.....	3
Principis pedagògics.....	4
Principis organitzatius.....	6
Documents orgànics.....	6

Objectiu

La comunitat educativa de l'IES Josep Puig i Cadafalch té com a finalitat aconseguir la millor qualitat possible en l'educació dels nostres alumnes.

Per aconseguir-ho pretenem realitzar una acció educativa adequada a les característiques actuals i previsibles del nostre entorn.

Context socioeconòmic i cultural

L'Institut d'Ensenyament Secundari "Josep Puig i Cadafalch" està ubicat a Mataró. El seu àmbit ciutadà més directe comprèn els barris de Cerdanyola Nord, La Llàntia i Via Europa.

Tractant-se d'un centre públic aspirem a atendre tot el ventall socioeconòmic de la població. Una gran majoria de les famílies procedeixen de la immigració dels anys 60 i 70 i són castellanoparlants. Actualment observem un augment d'alumnes procedents de la immigració recent, amb cultures i llengües cada vegada més allunyades de l'autòctona. Entre aquests darrers destaca pel nombre la població de procedència magrebina.

Transcorreguts encara pocs anys des de l'establiment de l'ensenyament obligatori fins als 16 anys, estem encara en un procés –que hem d'anar continuant i madurant– d'adaptació de les estructures escolars a les noves necessitats de formació generalitzada a la qual tenen dret tots els ciutadans, com a mínim fins a aquesta edat.

Els canvis recents en les condicions de treball han introduït menys estabilitat en la feina, necessitat de formació permanent per poder-se adaptar a les demandes canviants del món del treball i a la gran presència de la tecnologia en el món laboral i també en el domèstic... Tot plegat ens fan veure la necessitat d'una formació que no només sigui sòlida, completa i equilibrada, sinó que ha de fer possible la imprescindible formació permanent del ciutadà al llarg de tota la seva vida.

Entenem que actualment un dels reptes més importants de l'educació és formar als alumnes per a una convivència de qualitat en el marc d'una societat democràtica, especialment davant el repte creixent que suposa la coexistència de diferents cultures.

Finalment, la convivència en democràcia ha obligat a evolucionar molts costums i valors que procedien encara d'un context molt més dogmàtic i paternalista. Una conseqüència ha estat la pràctica desaparició de referències globals al conjunt de la nostra societat i, entre elles, dels criteris educatius. La manca de criteris educatius generals no ha estat prou digerida ni ha estat compensada encara per criteris amb validesa dins de cada família i establerts per ella mateixa. Tampoc no la compensa la persistent influència dels mitjans de comunicació, massa abocats a estimular el consum, la moda fugaç i la superficialitat. La desorientació educativa de molts pares i mares, sobretot en les edats de l'alumnat del nostre centre, caldrà tenir-la en compte perquè l'acció educativa del centre i la de les famílies es complementi, cadascuna des de les seves responsabilitats.

Principis generals

L'educació que persegüim ha de tenir tanta **qualitat** com sigui possible. Per aconseguir-ho caldrà coordinar i optimitzar recursos i actuacions de tots els estaments del centre. La qualitat de la tasca es reconeixerà per la satisfacció amb ella tant per part del professorat, personal no docent i famílies, com del mateix alumnat. La comunitat educativa es proposa aconseguir aquesta qualitat a partir d'aplicar els principis que enumerem a continuació.

- És propòsit de la comunitat educativa d'ubicar la tasca educativa en un **context obert** a la realitat exterior al centre: el barri, la ciutat i el món, procurant que l'alumnat s'hi senti activament integrat.

- Considerem que per arribar a ser ciutadà del món cal començar per estar arrelat a la realitat propera. És per això que el centre es defineix com a **atalà**, amb el compromís que aquesta declaració implica envers la llengua, la cultura, la història, les tradicions, el medi natural i la societat de Catalunya.

- Com que totes les persones som diferents, no considerem pas que la **diversitat** constitueixi cap problema per si sol, sinó una riquesa que ens beneficia a tots. Per això hem de vetllar perquè tothom pugui participar sempre positivament en la comunitat educativa del centre i sentir-s'hi còmode i valorat, desenvolupant les seves capacitats.
- Entenem que la tasca educativa que el centre realitza ha d'estar adreçada a dues finalitats complementàries, necessàries ambdues. Per una banda ha de proporcionar a l'alumnat el nivell d'**instrucció** necessari per poder integrar-se eficaçment en el món cultural i professional que previsiblement els tocarà de viure. Per l'altra, però sense ser pas menys important, també ha de proporcionar-li la **formació** bàsica que li caldrà per viure en comunitat i per conviure-hi amb plenitud.
- Aquesta tasca formativa s'adreça a estimular en els alumnes els **valors** i les capacitats adequades per viure en societat de manera activa, responsable, respectuosa, autònoma, crítica i solidària, segons la personalitat individual de cadascú.
- La formació dels valors només podrà tenir lloc en un **clima de centre** que cultivi aquests valors, els reculli en normes clares i els mostri en funcionament. Les persones adultes del centre hi tenim aquí una gran responsabilitat ja que hem de servir com a referència, complint i fent complir les normes.
- Entenem que educar els adolescents per a la **convivència** significa fer progressar els seus mecanismes d'**autoregulació** de la conducta. L'actuació educativa en aquest terreny té dos aspectes complementaris: per una banda es tracta de marcar clarament uns **límits clars** que serveixin per regular la seva actuació i actuïn de referència per ajudar-los a entendre el que es pot fer i el que no; per altra banda, es procura aprofitar els possibles conflictes per estimular la **reflexió** de l'alumne sobre les causes i conseqüències del conflicte i així ajudar-lo a generar comportaments més correctes.
- Donada la necessitat de referències que tenen els adolescents, la **tutoria** ocupa un lloc clau en l'organització del centre. Es proposa sobretot dos grans objectius: organitzar i estimular a cada grup-classe una **dinàmica** positiva i constructiva, així com orientar l'adolescent de forma individualitzada amb la finalitat d'ajudar-lo a **madurar** com a persona.
- Les activitats instructives han de proporcionar a l'alumnat una base prou sòlida per a la futura formació que haurà de continuar rebent al llarg de la seva vida. El Projecte Curricular, orientat en aquesta línia, ha de donar els mitjans perquè cada alumne progressi al màxim de les seves capacitats i acabi tenint un domini suficientment bo de **teories, procediments i actituds**, així com de les **tècniques de treball intel·lectual** necessàries per continuar aprenent.
- Com a centre públic que som, esperem de les administracions competents la dotació dels **recursos humans, materials i econòmics** necessaris per dur a terme la proposada tasca educativa de qualitat. Al mateix temps, esperem comptar amb el suport de les **entitats, organismes i serveis de l'entorn**, per col·laborar, en la mesura del possible, amb la tasca educativa del centre.
- Entre les activitats habituals que es desenvolupen en el centre hi figura la **valoració** d'activitats ja realitzades. I això, es procura que cada sector ho pugui fer encara que en el cas dels alumnes de vegades necessitin força ajuda per aconseguir-ho. La **reflexió** sobre la pràctica i la discussió d'**alternatives**, com a forma d'anar regulant i millorant actuacions, és una **eina educativa** fonamental per a l'alumnat, un **recurs** important per a la intervenció dels pares, i un excel·lent mitjà de **formació permanent** per al professorat i personal no docent.

Principis pedagògics

La intervenció pedagògica del professorat s'adreça a obtenir resultats de qualitat a partir dels principis següents:

- Cada Departament organitza i coordina les activitats didàctiques de l'àrea i de les matèries que li són pròpies, per intentar que tants alumnes com sigui possible puguin aconseguir **aprenentatges significatius** i que al mateix temps els resultin **funcionals**, aplicables a les circumstàncies de la seva vida.
- Optem per una educació de la **màxima qualitat possible** adreçada a la **totalitat de l'alumnat**. Volem que la intervenció educativa **no exclouï** ningú en la mesura del possible, i que afavoreixi la **col·laboració** de tothom per

aconseguir un ambient de treball que faciliti tant l'**aprenentatge** com la socialització i la **convivència** de qualitat. Les **mesures** d'atenció a la diversitat que s'estableixen cada curs, ho han de fer possible. En elles sempre es té en compte que els alumnes amb més dificultats puguin col·laborar amb d'altres de més normalitzats, de manera que els serveixin de **referència positiva**.

- En els casos extrems d'alumnes que esgoten els recursos reguladors del centre i **abandonen** prematurament la seva formació, es fa el possible per proporcionar-los una **orientació** adequada, adaptada a les seves necessitats i capacitats.

- A més a més dels continguts propis de cada àrea o matèria, els Departaments didàctics fan el possible per coordinar-se i ensenyar també uns **continguts comuns a diferents especialitats** que d'aquesta manera queden més reforçats. Els anomenem **eixos transversals** i estan constituïts per tres grups de continguts:

- **els temes transversals** (educació per la salut, per la pau, educació vial, educació sexual, educació del consumidor, per la igualtat home-dona, educació multicultural, etc.),

- **els procediments** adreçats a aprendre a estudiar amb eficàcia o a comunicar-se correctament (tècniques d'estudi, expressió oral, escrita, visual...)

- **i els hàbits i actituds** escolars i socials, tant per conèixer positivament en un ambient escolar com en general (costum de fer els deures, gust pel treball ben fet, esperit de superació, actitud de respecte i col·laboració, capacitat d'organitzar-se i d'organitzar, saber actuar amb formalitat...)

- Perquè pugui continuar aprenent al llarg de la seva vida cal proporcionar a l'alumne les capacitats escaients per al treball intel·lectual: **planificar** les tasques, **obtenir la informació** adequada, **entendre-la** i **valorar-la críticament** i elaborar **conclusions** pertinents amb un **llenguatge** correcte; i utilitzar totes aquestes per implicar-se personalment i intervenir **de forma responsable i activa** en la recerca del seu propi **bé** i el de la comunitat.

- Per aconseguir els objectius del centre és fonamental que totes les relacions de la comunitat educativa es realitzin en un clima de **respecte** mutu que estimuli la confiança, la cooperació i el treball acurat. Però com que el **conflicte** és inherent a la vida social, hem de tractar d'aprofitar la seva aparició perquè serveixi de **motor de canvi** i de **maduració** personal i grupal. Per aconseguir-ho optem per la resolució dels conflictes per la via del **diàleg**, intentar estimular la **reflexió** i arribar a **compromisos** com a resultat de la negociació. L'educació d'aquests aspectes correspon tant al **professorat** com a les **famílies**: és per això que s'intentarà que hi tinguin també un paper actiu i responsable.

- La figura del **tutor** és fonamental en el procés educatiu de l'alumne en el centre. Desenvolupa dues tasques: com a **tutor d'un grup**, i com a **tutor personal** d'uns alumnes concrets del mateix grup. No només és la referència bàsica de l'**alumnat**, la persona que l'ajuda a progressar tant com a grup com personalment: en tot el que es relaciona amb l'educació dels alumnes que té assignats, també ho és per a la resta de **professors** i per als **pares**. En conseqüència, en totes les **decisiones** importants relacionades amb un grup o un alumne concrets es té molt en compte el parer i les actuacions del tutor.

- Les **avaluacions** del rendiment escolar tenen en compte el conjunt de tres aspectes: el grau de **progrés en els aprenentatges** realitzats, el nivell **d'esforç i treball** en les tasques escolars, i la valoració de fins a quin punt l'**actitud** de l'alumne contribueix a la bona marxa de la classe. A l'ESO, tots els alumnes que **progressen** correctament en aquests tres aspectes poden aprovar i obtenir l'acreditació final.

- Entenem l'**avaluació** com un procés de **comunicació** adreçada a la **regulació**. Totes les modalitats d'avaluació, més que premiar o sancionar, persegueixen que l'alumne, la seva família i els seus professors obtinguin informació sobre el grau de progrés educatiu de l'alumne; informació que, un cop arribada als destinataris i compresa, ha de servir per prendre les decisions adequades per rectificar i realitzar a partir de llavors les actuacions que calgui. El professorat té un paper molt important en determinats casos per aconseguir que l'alumne o la família comprenguin la situació i hi actuïn de forma raonable i coordinada amb el centre.

Principis organitzatius

- Basem l'organització i el funcionament del centre en un model de **democràcia participativa**. Les organitzacions del claustre i de l'AMPA intenten potenciar la màxima participació de tots els seus membres en la presa de decisions i en l'assumpció de responsabilitats. S'intenta sempre que, en la mesura del possible, la presa de decisions es faci per **consens**, de manera que tots els que l'han presa s'hi sentin vinculats. Es prendran les mesures adequades per intentar que l'**alumnat** progressivament vagi aprenent a participar de forma **activa i responsable** en la presa de decisions que li són pròpies.

- El claustre disposa de dos **eixos organitzatius i funcionals**: l'*eix horitzontal o tutorial* (per nivells) i l'*eix vertical o curricular* (per Departaments). Cada professor està adscrit tant a un Equip Docent de nivell com a un Departament didàctic. L'**eix tutorial** té per finalitat facilitar la coordinació dels professors que intervenen en un nivell per garantir la coherència de les intervencions educatives que s'hi fan. L'**eix curricular** és per a la coordinació dels professors d'una àrea o matèria, entre ells o amb altres, per donar coherència a les intervencions formatives al llarg del currículum de l'alumnat.

- La figura del **tutor personal** constitueix el fonament de l'eix tutorial. Els tutors personals dels alumnes d'un grup en són també, per norma general, els **tutors de grup**. Els tutors personals i de grup d'un nivell constitueixen l'**Equip Docent** del nivell. Donades les característiques diferents del Batxillerat respecte de l'ESO, a Batxillerat sol ser suficient un únic Equip Docent que inclou tots dos nivells. A cada Equip Docent hi ha un membre de la Junta Directiva, sense cap tutoria concreta assignada. Cada Equip Docent es reuneix, per norma general, **una hora i mitja** cada setmana. Es tracta de fer el **seguiment** dels corresponents alumnes i grups i decidir o proposar les **actuacions** que considerin oportunes per a la consolidació i millora de la qualitat de l'educació en el nivell, així com preparar i coordinar les activitats previstes en el PAT. Un dels tutors és el **Coordinador** de l'Equip. Els Coordinadors de nivell es reuneixen una hora cada setmana per coordinar-se entre si i amb el Coordinador del PAT.

- A cada Equip Docent hi ha una persona encarregada de coordinar els criteris i actuacions per garantir la qualitat de la convivència en el nivell. També contribueix a coordinar aquestes accions amb les dels altres Equips mitjançant la **Comissió de Regulació de la Convivència**, coordinada pel Cap d'Estudis. Es reuneix durant una hora a la setmana per realitzar aquestes tasques.

- Cada **Departament** es reuneix una hora a la setmana principalment per elaborar i adaptar el **Projecte Curricular**, tenir cura del **material i espais** propis, i **coordinar** la tasca docent entre el professorat del propi departament o amb altres. Els Caps de Departament constitueixen la **Comissió Pedagògica**, juntament amb el Professor de Pedagogia i Psicologia, la Professora de Pedagogia Terapèutica i el Coordinador Pedagògic, que es reuneix també una hora a la setmana principalment per elaborar i adaptar el **Projecte Curricular** i **coordinar** les tasques dels diferents Departaments.

- La **Comissió d'Atenció a la Diversitat** s'ocupa de fer el seguiment de les **mesures organitzatives** d'atenció a la diversitat, d'organitzar-ne la valoració periòdica i de preparar les propostes per al curs següent. També té la missió de coordinar les **intervencions externes** amb les del centre, com l'atenció a alumnes nouvinguts, compensatòria, avaluació psicopedagògica d'alumnes...

- La **Junta Directiva** està constituïda per la Directora, el Cap d'Estudis, el Secretari, el Coordinador del PAT i pel Coordinador Pedagògic. S'encarrega d'assegurar l'**organització** i el bon **funcionament** de les tasques del centre, així com de la seva **coherència**. Es reuneix tres hores cada setmana.

- Considerem que els vint **càrrecs de coordinació** (Junta, Coordinadors de nivell i Caps de Departament: $5 + 5 + 10 = 20$) previstos en aquest document són els mínims per funcionar correctament, però que de vegades porta a la sobrecàrrega de feina en persones o moments concrets. Per això intentem que l'administració ens concedeixi cada curs no només aquest mínim, sinó un **nombre superior** de càrrecs.

Documents orgànics

Els principis continguts en aquest Projecte Educatiu es desenvolupen i concreten en altres documents, cadascun dels quals estableix criteris i procediments que organitzen determinats àmbits. Està previst que aquests documents siguin:

- **El Pla d'Acció Tutorial (PAT).** Estableix els objectius i actuacions previstes en les tutories de cada nivell.
- **La regulació de la convivència.** Document que fa les funcions de Reglament de Règim Intern i que estableix els procediments de prevenció i tractament de conflictes que afecten la convivència al centre.
- **El Projecte Curricular (PC).** Programa i organitza sistemàticament les intervencions didàctiques en tots els nivells, àrees i matèries. Consta dels següents documents:
  - **Projecte Curricular de cada Departament.** Inclou els objectius i continguts dels crèdits que té programats, els criteris per avaluar-los i la seva distribució per trimestres, tant per a la corresponent àrea de l'ESO com per a les matèries de Batxillerat vinculades a aquest departament.
  - **Eixos transversals.** Recull els continguts que es prioritzen per treballar a la majoria d'àrees. En concreta els objectius i especifica quan i de quina manera es treballaran i la continuïtat que tindran en el batxillerat.
  - **Els crèdits de Síntesi.** Document que recull la programació i organització dels crèdits de síntesi de l'ESO.
  - **El treball de recerca de Batxillerat.** Pautes per a la seva programació didàctica i organització.
  - **Les mesures d'atenció a la diversitat.** Caracteritza les mesures de les que el centre s'ha dotat.
  - **L'avaluació trimestral.** Document que descriu els criteris i procediments establerts per fer l'avaluació ordinària de cada trimestre.
  - **L'avaluació final de 2n d'ESO.** Recull les pautes i procediments per fer l'avaluació final del primer cicle de l'ESO.
  - **L'avaluació final de l'ESO.** Descriu les pautes i procediments que es segueixen per fer-la.
  - **Sortides escolars, colònies i viatges.** Conté els criteris, continguts, i procediments per l'organització tant de sortides escolars per realitzar activitats didàctiques fora del centre, com de les colònies i viatges escolars.
- **El Projecte Lingüístic.** Document que estableix les línies generals i els procediments pel tractament de les llengües en tots els àmbits del centre.
- **El pla anual.** Concreció anual dels objectius i l'organització previstes per a cadascun dels òrgans responsables, tant individuals com col·legiats, així com de les mesures d'atenció a la diversitat. S'elabora a partir de prioritats basades en les valoracions del curs anterior.